

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 1025/2021
30.09.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгомира Милојевића, председника већа, Биљане Синановић, Радмиле Драгичевић Дичић, Радослава Петровића и Невенке Важић, чланова већа, са саветником Татјаном Миленковић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене АА сада ..., због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. вези става 2. у вези члана 35. КЗ, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ..., адвоката Витомира Жунића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К број 3/18 од 25.11.2020. године (која је исправљена решењем истог суда К број 3/18 од 24.03.2018. године) и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр 188/21 од 15.06.2021. године, у седници већа одржаној дана 30.09.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ..., поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К број 3/18 од 25.11.2020. године (која је исправљена решењем истог суда К број 3/18 од 24.03.2018. године) и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр 188/21 од 15.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К број 3/18 од 25.11.2020. године, окривљена АА сада ..., оглашена је кривом због извршења продуженог кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. вези става 1. у вези члана 35. и 61. КЗ и осуђена на казну затвора у трајању од 1 године.

На основу члана 85. КЗ према окривљеној АА сада ... изречена је мера безбедности забрана вршења позива адвоката у трајању од 2 године рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено на издржавању изречене казне затвора не урачунава у време трајања ове мере.

На основу члана 264. став 1. ЗКП у вези члана 261. ЗКП, окривљена АА сада ... обавезана је да на име трошкова кривичног поступка уплати износ од 50.000,00 динара на име дела основног и допунског грађевинско и економско-финансијског вештачења, као и судски пашал у износу од 7.000,00 динара, све у року од 30 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Наведена пресуда је исправљена решењем Вишег суда у Новом Саду К број 3/18 од 24.03.2021. године, тако што су у изреци на другој страни у четвртном реду шестог параграфа којим се изриче мера безбедности према окривљеној, након речи „изречена је казна затвора“ додате речи „коју ће окривљена издржавати на адреси пребивалишта“, док је у преосталом делу пресуда остала неизмењена.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр 188/21 од 15.06.2021. године, делимичним усвајањем жалби браниоца окривљене АА сада ... и окривљене АА сада ... лично, преиначена је пресуда Вишег суда у Новом Саду К број 3/18 од 25.11.2020. године, која је исправљена решењем тог суда К бр. 3/18 од 24.03.2021. године, тако што је Апелациони суд у Новом Саду окривљену АА сада ... огласио кривом због извршења кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица у помагању из члана 234. став 3. вези става 1. у вези члана 35. КЗ и осудио је на казну затвора у трајању од 8 месеци која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује, у ..., улица ... уз примену електронског надзора, с тим да окривљена не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљена једном у трајању преко 6 часова или два пута у трајању до 6 часова самовољно напусти просторије у којима станује, суд ће одредити да остатак казне издржи у заводу за извршење казне затвора.

Наведеном пресудом према окривљеној АА сада ... отклоњена је изречена мера безбедности забране вршења позива адвоката у трајању од 2 године, док су жалба браниоца окривљене АА сада ... и окривљене АА сада ... лично у преосталом делу, као и жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду одбијене као неосноване, а пресуда Вишег суда у Новом Саду К бр. 3/18 од 25.11.2020. године која је исправљена решењем истог суда К бр. 3/18 од 24.03.2021. године, у непреиначеном делу потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљене АА сада ..., адвокат Витомир Жунић, због повреде одредабе члана 74. ЗКП, повреде закона из члана 439. тачка 2) и 3) ЗКП и битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и 10) и став 2. тачка 2) ЗКП и повреде закона из члана 441. став 3. и 4. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде преиначи и окривљену ослободи од оптужбе, с напоменом да је захтев против другостепене пресуде поднет само у осуђујем делу, а не и у делу у коме је према окривљеној отклоњена мера безбедности забрана вршења позива изречена првостепеном пресудом, као и да се извршење казне одложи, а да бранилац окривљене буде обавештен о седници већа.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа, о којој, у смислу одредбе члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета, са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... је неоснован.

Бранилац окривљене АА сада ... у захтеву наводи, да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана члана 74. ЗКП, јер иако је окривљена од првог саслушања у својству осумњичене и током трајања целог кривичног поступка имала браниоце, суд је донео решење о спровођењу истраге након што је саслушао првоокривљеног ББ, чијем саслушању окривљена АА сада ... није присуствовала, а након чега је окривљени ББ поновно саслушан без обавештавања и присуства окривљене и њеног браниоца, што представља повреду закона из члана 74. и 68. ЗКП. У захтеву се даље наводи да је истрага у овој кривично-правној ствари трајала током 2009. и 2010. године, када је на снази био раније важећи ЗКП који је дозвољавао окривљеном да након свог саслушања, у ситуацији када је одбрана обавезна, има право да присуствује давању исказа саокривљених, што у контексту обавезне одбране има још јачу правну снагу.

Одредбом члана 604. сада важећег Законика о кривичном поступку (који се примењује од 01.10.2013. године) прописао је да ће се законитост радњи предузетих пре почетка примене овог законика оцењивати по одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, бр. 58/04... 76/10).

Из списка предмета произилази да је осумњичена АА саслушана пред МУП-ДП ПУ Нови Сад дана 29.12.2009. године у присуству браниоца, а након тога и током истраге у предмету Вишег суда у Новом Саду Ки 219/10 дана 03.03.2010. године и 17.05.2010. године, у присуству браниоца, па се у складу са чланом 604. сада важећег ЗКП, законитост наведених радњи у предкривичном поступку и у току истраге у конкретном случају, има оцењивати према одредбама Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 70/01 и 68/02 и „Службени гласник РС“, бр. 58/04... 76/10).

Одредбом члана 71. став 1. Законика о кривичном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 70/01, 68/02 и „Службени гласник РС“, бр. 58/04... 76/10 у даљем тексту раније важећи ЗКП) прописано је да ако је окривљени нем, глув или неспособан да се сам успешно брани или ако се поступак води због кривичног дела због кога се може изрећи казна затвора преко 10 година, окривљени мора имати браниоца већ приликом првог саслушања.

Из списка предмета, а из самог захтева за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... произилази да је окривљена већ приликом првог саслушања у МУП-у имала браниоца по службеној дужности, као и да је имала браниоца током трајања целог кривичног поступка тако да, у смислу члана 71. став 1. ЗКП, који је важио у време предузимања радњи на које се захтевом указује, није повређено право на обавезну одбрану окривљене.

По налажењу Врховног касационог суда повреде других законских одредаба које се тичу права на присуствовање окривљеног и његовог браниоца саслушању другог саокривљеног не представљају повреду закона у смислу члана 71. став 1. раније важећег ЗКП (повреду члана 74. сада важећег ЗКП, због које је дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу), па је захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... у овом делу оцењен као неоснован.

Бранилац окривљене АА сада ... у захтеву за заштиту законитости наводи да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, јер је у овом кривичном поступку била донета прва првостепена пресуда Вишег суда у Новом Саду К број 52/11 од 28.10.2016. године, којом је окривљеној због продуженог кривичног дела из члана 234. став 3. КЗ за два уговора изречена условна осуда, док су касније донетим пресудама против којих је поднет захтев, окривљеној за исто дело, са истим чињеничним описом радњи извршења, изречене безусловне казне затвора, што представља преиначење на горе без обзира што је на прву првостепену пресуду у овој кривично-правној ствари жалбу изјавио и Виши јавни тужилац у Новом Саду.

Одредбом члана 453. ЗКП прописано је да ако је изјављена жалба само у корист оптуженог, пресуда се не сме изменити на његову штету у погледу правне квалификације кривичног дела и кривичне санкције.

У току овог кривичног поступка донета је прва првостепена пресуда од стране Вишег суда у Новом Саду К број 52/11 од 28.10.2016. године, против које су жалбе изјавили Виши јавни тужилац у Новом Саду, окривљена АА и бранилац окривљене АА, па је усвајањем жалбе окривљене и њеног браниоца, та пресуда укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновно суђење пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 бр 483/17 од 29.11.2017. године, након чега су донете пресуде у односу на које је поднет захтев за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ...

По налажењу Врховног касационог суда, побијаним пресудама против којих је поднет захтев за заштиту законитости и којима је окривљена АА сада ... осуђена на безусловну казну затвора није повређен члан 453. ЗКП, с`обзиром на то да на прву првостепену пресуду у овом кривичном поступку којом је окривљеној изречена условна осуда, није изјављена жалба само у корист окривљене, већ и на њену штету (жалба Вишег јавног тужиоца у Новом Саду), па су наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљене којима се на наведени начин указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП од стране овога суда оцењени као неосновани.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... наводи се да су побијане пресуде донете уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, јер је оптужба прекорачена, битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, јер се пресуде заснивају на исказима ВВ, ГГ и ДД којима је првостепени суд неосновано дао својство оштећених, јер тај статус оштећених не произилази из оптужнице, као и повреде закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, јер не постоји правни континуитет између кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 3. КЗ за које је окривљена првобитно оптужена и кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. КЗ за које је оглашена кривом.

Изнете наводе захтева, Врхови касациони суд оцењује као неосноване. Наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, бранилац окривљене АА сада ..., истицао је у и жалби изјављеној против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и у образложењу пресуде је дао јасне и довољне

разлоге да у конкретном случају оптужба није прекорачена, да су сведоци саслушани у овом кривичном поступку у моменту предузимања тих радњи имали својство оштећених, као и да постоји правни континуитет између кривичног дела за које је окривљена оптужена и оног за које је оглашена кривом (страна 5 став 2 и 4, страна 7 став 1 другостепене пресуде) које Врховни касациони суд у свему прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на њих упућује.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... наводи се да су побијане пресуде донете уз повреду закона из члана 439. став 3. ЗКП, међутим, у образложењу наведене повреде, бранилац окривљене полемише са чињеничним утврђењима суда у погледу утврђивања отежавајућих и олакшавајућих околности на страни окривљене, што представља повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП и не представља разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости, па се Врховни касациони суд у оцену наведене повреде закона није упуштао.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у оцену повреде закона из члана 441. став 3. ЗКП на коју се захтевом за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... такође указује, јер се у захтеву не образлаже у чему се наведена повреда закона састоји, већ се указује да је у посебном поступку „одлуком ПОИ 2/12 од 10.07.2020. године ћерки окривљене као повезаном лицу потврђено одузимање стана у улици ..., као имовине која је проистекла из кривичног дела које се окривљеној ставља на терет“, у односу на коју одлуку захтев за заштиту законитости није ни поднет.

У захтеву за заштиту законитости браниоца окривљене АА сада ... наводи се да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер је на основу утврђених чињеница у овом кривичном поступку окривљену, према наводима захтева, требало ослободити од обавезе плаћања трошкова кривичног поступка, јер наведено представља чињенична утврђења суда, што није разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети овај ванредни правни лек.

Врховни касациони суд се није упуштао ни у оцену истакнуте битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер наведено не представља разлог због кога окривљени и његов бранилац могу поднети захтев за заштиту законитости.

Из напред наведених разлога, донета је одлука као у изреци на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП.

**Записничар-саветник,
Татјана Миленковић, с.р.**

**Председник већа-судија,
Драгомир Милојевић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић